

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Évesben: Negyedévre	3 korona.
Egészévre	12 "
Vidékre Negyedévre	5 "
Egészévre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Azt hiszem e pillanatban senki se tudná helyesen megfejteti, mi az a kocsikorzó?

Nos tehát, a kocsikorzó a magyar valóság legujabb kerékkötője. Vagy ha úgy lát-szik oly bécsi kő, melybe a magyar ügy belebotlik. Afféle fontos tényező, mint például a szakácsné szerelme, a mely miatt elsőződik a leves, kozmás lesz az étel és a gazda családjával együtt alaposan elrontja a gyomrát.

Szóval a bécsi kocsikorzó az, a mely miatt a király nem jöhet le Budapestre. Mert éppen május elején lesz a kocsikorzó Bécsben és arra a császár okvetlenül elmegy. Ennélfogva még egy kis ideig tarthat nálunk a — törvénytelenység.

* * *

Az adóprés mint nemzeti vívmány! Ez sem utolsó ötlet.

Arról van ugyanis szó, hogy nemzeti vívmány gyanánt a közös pénzügyminisztérium székhelyét Bécsből Budapestre helyezik.

Még egy ilyen választmány és mi nyakunkba vettük és huzzuk az igát, mint hajdan Szapári Péter, a kit a török ekébe fogott Uramfia! hiszen van már nekünk egy finanszminisztériumunk! És erről is azt tartja minden nem adózunk magyar ember, hogy — ez az egy is sok!

Hát mit akarnak velünk az osztrák sógorok? Igazán világeszűjűvé szeretnék tenni a magyart?

No de akkor aztán el ne feledjék ám, hogy — kettőn áll a vásár!

* * *

Az új debreceni határozat tervének a híre az egész országban élénk viszhangot keltett. A közvélemény nagy tetszéssel, örvendező megelégedéssel fogadta azt a híradást, hogy Debrecen megint a kuruc tábor élére áll és kiadja a jelszót.

Rajta, rajta! ez a jelszó, mely végig dübörög a hazán. A szabadelvűpárt mai szervezetében nem élhet sokáig. Már a végső elgyengülés tünetei észlelhetők rajta. Ezenfelül különbe, ólomlába a gyors kibontakozásnak. Hazafias cselekedet tehát, a szó nem értelmében férfimunka az, hogy a debreceni szabadelvű párt el akarja háritani a nemzeti ügy diadalának utjából a legnagyobb akadályt és általános feloszlásra szólítja fel az ország összes szabadelvű pártjait. Az első debreceni határozat volt a nemzeti föllendülés forrásának büvös vesszeje, mely a sziklából áldást fakasztott.

Ez a második debreceni határozat lesz majd maga az üdvös — termékenység!

Tervek.

— ápril. 19.

Tavaszkor zsendül a fű, rügyet bontanak a fák, megjön a fecske, gólya s bizakodó reménykedéssel nézi a gazda a megázott mezőt.

A nemzeti ébredés kikeleti szelői is régóta lengedeznek már és az ország aggodva lesi, mikor kezdődik a szántásvetés, hogy kései munka el ne rontsa a bő aratás óhajtott áldását.

Mivel pedig földeinken még egyre csak a tavalyi dudva, fagyókerek irtása köves hantok törése folyik, — természetesen meg kell elégednünk a kívánatos jövődö többé-kevésbé sikerült előrajzaival, odavetett vázlatokkal, melyekből néha nem egészen tisztán bontakozik ki a megvalósítás világos eredménye.

Ily tervekben egy idő óta ugyancsak bővelkedünk. Minden nap meghozza a kérész — életű új gondolatot és minden reggel újra meg újra egy-egy elkésett, csenevész gondolat haldoklása, ködbe foszlása szomorítja el családásoktól máris nagyon csüggedt sziveinket.

A legujabb tervek sorában tegnap buvó Bánffy Dezső állítólagos szándékai nyomultak előtérbe. Bánffy e szerint szívós hűséggel állja a kötést, mely az ellenzéki pártokat erős szövetségben többséggé izmosította. És még gondolatban sem akar véteni a szövetség alaptörvényei ellen. A szövetségi feliratot meg is szavazza majd; de azért e felirat keretein kívül megrajzolja a maga külön programját is, mely többet tartalmaz, mint a mennyit a szövetségi kis káté magába foglal.

Bánffy Dezső végső célja ugyanis az, hogy az új párt (a 67-es alap 48-as szellemű nemzeti pártja) előbb-utóbb diadalt arasson és Bánffy az ügyek vezetésére teljes hatalmában megvalósíthassa a haza javára mindazt, a mi a szövetség korlátain belül csak módjával, részben csonkán, részben hiányosan lenne megvalósítható.

Egy éjjeli távirat pedig Kossuth Ferenc terveiről röpitett hírt az országba.

E Kossuth közvetlen környezetéből származó híradás szerint Kossuth Ferenc, a kit eszű köt szobájához, nem töltötte tétlenül betegsége idejét, hanem hűségesen dolgozott a jövődö számára.

Elsőbben is kidolgozta az autonóm vámtarifa tervezetét, mely nélkül az önálló vánterület felé egy biztos lépést se tehetnének.

Azt is jelenti ugyanez a távirati híradás, hogy Kossuthnak a választó jog reformjáról szintén kész tervezete van.

E tervek méreteiről, szelleméről, tartalmáról és irányáról semmit sem tudunk ugyan; de ismerve Kossuth politikai egyéniségét, valószínűnek tartjuk, hogy a munkát alapos és a nemzet igényeit kielégítő.

Ellenzéki körökben máris azt remélik, hogy e tervek elfogadhatók és ezen az alapon a szövetséges kormány hűvét után meg fog alakulni.

Május nagyon szép hónap. Lehet, hogy a nemzeti álmok erdeje is egy varázsérintésre kilombosodik s minden elültetett gyümölcsfánk egyszerre virágba szökken.

Politikai hírek.

A magyar tisztek itthon. A bécsi Zeit soproni táviratot közöl, mely szerint a soproni térparancsnoksághoz a hadügyminisztériumból rendelet érkezett, mely az osztrák állampolgári kötelékben levő tiszteknek osztrák ezredekhez való áthelyezéséről intézkedik. Ez a rendelet arra hivatkozik, hogy a magyar ezredekbe csakis magyar tiszteket s az osztrák ezredekbe csakis osztrák tiszteket fognak kinevezni s hogy a magyar csapatokban szolgáló osztrák és az osztrák csapatoknál levő magyar tiszteket mind kölcsönösen áthelyezik.

Visszavont petíciók. A kir. kuria második választási tanácsában tegnap volt kitűzve a Szikcsák Ferenc bobrói mandátuma ellen beadott petíció tárgyalása. Minthogy azonban ifj. Merets István és társai kérvényezők a petíciót időközben visszavonták s a kuria a visszavonó kérvényt rendben találta, a tárgyalás elmaradt s a feleket a további eljárás megszüntetéséről végzésileg fogják értesíteni. — Visszavonták a gyalui petíciót is, amelyet Bácsi Gyula és társa adtak be Eszterházy Kálmán gróf országgyűlési képviselő és Deésy Gyula választási elnök ellen. A kuria választási tanácsa tegnap tartott zárt ülésében vette vizsgálat alá a visszavonó kérvényt s úgy találta, hogy a törvényes kellékeknek megfelel. E szerint a petíciónak május hó 2-ára kitűzött tárgyalása elmarad.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

A nagy válság.

— ápr. 19.

A nagy hét csendje immár teljes mozdulatlansággá merevedett. Nemcsak Széll nem mozog, de szellő se lebben.

Az egyetlen biztos hír az, hogy semmi hír sincs.

Most leginkább a lapok viselkedését érdemes megfigyelni. A sajtó egyrészében ugyanis a leghatározottabban észrevehető az a törekvés, hogy az ellenzéki szövetséget megbontsa. Ráfogások, kölesönös személyi izgalmak, álhírek, csufondáros megjegyzések, ugratások özöne hömpölyög végig némely lapok hasábjain. Ma Apponyit szidják, csipkedik, kisebbitik, holnap Bánffy gyanúsítják, vádolják, sértegetik.

A dolog vége természetesen az, hogy a kacsát kiába puifantja le a józan ész vagy a legvilágosabb tényleg döntő ereje, azért másnap megint felroppen a kövér kis állat. Így aztán a nagyhéti csendességben is van miről írni s van mit cáfolni.

Két kombináció merült fel tegnap, de mind a kettő csütörtököt mondott. A Burián féle tervről kiderült, hogy nem igaz, a gazdasági formuláta pedig, a melyet Kossuth Ferencnek tulajdonítanak, maga Kossuth jelenlette ki, hogy róla mit sem tud.

A legújabb hír az, hogy a szövetséget ellenzik a parlament munkásságát fogja kezdeményezni. E szerint mindenekelőtt a szakbizottságokat választják meg, majd pedig konkrét alakban az autonóm magyar vámtarifának és a választói jog reformjának törvénybe öntését fogják indítványozni nyomban a felirati vita után, tekintet nélkül arra, vajjon a válság megoldatott-e vagy sem. Ez a hír alaposnak tetszik, mert hisz Kossuth Ferenc a parlamenti munkásság felvitelének érdekében egész cikksorozatot írt

és az autonóm vámtarifa megalkotását sürgette, a mely alapját képezi majd a külfölddel kötendő szerződéseknél.

Ha tehát a válságot Május elejéig nem oldották meg, akkor igen élénk parlamenti kampányra van kilátás, a melynek előljárórészt a széles mederben megindítandó felirati vita fogja képezni.

Egyébként csöndesek itt a politikai tájak és kiderült ma az is, hogy Széll Kálmán nemhogy nem tárgyalt magyar politikussal a legutóbb, hanem az is, hogy tíz nap óta nem volt Budapesten és most sincs még ott.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Vizsgák a kültelki iskolákban. A város iskolaszéke tegnap megtartott ülésén kitézte a kültelki elemi iskolák évfárá vizsgáinak határnapját. Az Ohattelekházán május 28-án délelőtt 9 órakor, ugyanaznap délutánján a belső Ohaton június 1-én a Halápon levő iskolákban lesznek az évfárá vizsgák. A város részéről a vizsgákon Oláh Károly helybeli tanácsos jelenik meg.

Nagyhét.

— április 19.

A Nagyhét ünnepies hangulatai tölti el a sziveket.

A Megváltás kétezeréves emlékei fölelevenednek. Az ezeréves magyar nemzet is ujult reménykedéssel várja legszentebb jogainak feltámadását.

Valóban jó, hogy ünnepei vannak a keresztény emberiségnek, a melyek alatt szívvel gyötrelmei s nem érez egyebet a lélek, mint Istenben vetett bizodalmat s háború veszedelmek ólálkodnak körülöttünk, azok sötétségét megaranyozza a remény tündöklő sugara.

Megújodást ígér a hit, ezt példázza a Megváltást zöldelő disszel váró kikelet.

Mi Megváltónk, mi Urunk Jézus Krisztus, válts meg bennünket újfent gyötrelmeinktől, váltsd meg kínos válságok alatt görnyedező magyar hazánkat.

Várjuk a Megváltást, bizton reméljük a Feltámadást.

Valóban a te életed nagy kincsünk, nagy tanításunk nekünk!

A pálmák ünnepe diadalutad volt Néked! De te a zöldelő levelekkel behintett uton, az ujjongó népek ezreinek sorai között is tisztán láttad a közelgő megpróbáltatásokat. Valjon nem azért szenved szerencsétlen nemzetem, mivel példádön nem okult, a béke pálmáinak árnyékában nem gondolt a küzdelmes napok tövis koronájára s a jövővel sem törődve, élt diadala mámorának s önfeledten örvendezett látszólagos dicsősége szappan buborékhoz hasonló csillámainak?

Következett Nagypéntek. Az ujjongó néptömeg tétlenül szemlélte, hogy halad a nemrég ujjongva magasztalt Messiás Kalváriájának vérhullámos útján s látta a legjobbnak, legdicsőbbnek keresztire feszítését és kinhalálát!

Mi nagy, mi dicső voltál, oh Jézusunk, a megcsufoltatás, az emberfeletti kínok pillanatában! Még magasztosabb voltál azáltal, hogy a szenvedések lajtsromát előre láttad, mégsem rettentél vissza a megkezdett úttól, és szenvedéseidet pedig meg nem érdemeltél!

Valjon oly erősek-e e nemzet vezetői, merített-e annyi erőt példádól nemzetünk, hogy igazainak keresésétől félton vissza ne rettenjen és jézusi béketűrésrel, jézusi nagysággal állja meg, a mit Isten reája mért?

Oh mi Urunk Jézusunk, adj erőt a nemzetnek megpróbáltatásai között! Szállj alá keresztedről, tanítsd, támogasd a népet, melyről azt éneklő költője, hogy megbűnhődte már a multat s jövendőit!

Régi magyar költők.

Báró Amadé László.

A régi, nagyvagyonu, híres Amadé család évszázadokon át szerepelt a közjolgokban: de az egymás nyomába hágó ivadékok élete mégis az arany középszerűség ölében morzsolódott le. A XVIII. század hajnalán azonban, abban az esztendőben, a melyben kitért a Rákóczi-forradalom, az utolsó kuruc-szabadságháború, az ős Gut-Keled nemzetiség, amely addig csak királyt, fejedelmeket, országos dignitáriusokat szült: egy költőt is adott Magyarországnak.

Amadé László, a költő, nem számítható a magyar Parnasszus álló csillagai közé; de mégis olyan lírikus, a minő a VIII. században Csokonai föllépéséig nem volt s előbb, Balassa Bálint óta sem volt hozzá hasonló lírikusunk. Embernek is érdekes individuum. Életéről máig igen keveset tudunk: törekedés életrajzát csak az imént bővítette meg és tisztázta az Irodalomtörténeti Közleményekben, Véghely Dezső hagyatékából, a kihez az adatok a marcaltói levéltárból kerültek, Vértessy Jenő. Amadé költeményeiből életében 1755-ben, csak az isteni énekek jelentek meg; szerelmes verseit pedig, a melyekben a szenvedély s a tartalom sekélyebb ugyan, mint a Balassa Bálint híres virágénekeiben, de azért még mindig a régi magyar líra tartósabb és illa-

tosabb virágai közé tartoznak, csak 1836-ban adták ki először. A poéta hajlandóságot apjától. Amadé Antal aranysarkantyus vitéztől örökölte, a ki amolyan otthonülő, mogorva, zsémbes magyar nemes volt. Apja és anyja igen rossz házasságot éltek s a poéta ebben is az 5 nyomukban járt. Kissé zajos, kissé kalandos ifjúság után, a melynek vidám éveit Magyarország akkori fővárosában, Pozsonyban, Esterházy herceg udvarában töltötte, kétszer házasodott és mind a kétszer pár évi háborús együttélés után elvált a feleségétől. Orcy Zsuzsa volt az az első felesége, a kivel azért kocódott szakadatlanul, mert apja fukarkadott s neki a felesége jószágán kellett élnie. Elváltak: az asszony meghalt s Amadé néhány évi özvegység után megházasodhatott másodszer is. Mindkét házasságában sűrűn fordultak elő az olyan szcenák, a minőket az apai házból megszokott, azzal a különbséggel, hogy az 5 házában az asszony huzta a rövidet. Az apai háznál, míg szülői szét nem mentek, az asszony, Horváth Simoncsics Mária volt ur s válás után ráütött az ura bősi kastélyára, elvitette a perzsa szőnyegét, velencei tükröket, diófa butorokat s többé vissza sem adta.

A költő Amadé, bár Pozsonyban, a bohó ifjúság cécs napjaiban, csengős szánon olyan dámákat hordott, a kik egy-egy istenasszonynak látszottak: bár híres udvarló, pazar gavallér volt, a ki két marokkal szórta

a pénzt, a mint szerét ejthette: otthon nem volt sem gyöngéd, sem lovagias férfi. Második felesége, a morva Weltzl Mária Paulina azért hagyta el, mert ugy arcul verte, hogy orrán-száján megeredt a vér; betegágyában macska muzsikával mulattatta; művelt még gorombább dolgokat is. Udvarlónak, szeretőnek s nem gondos férjnek született a katonaköltő, a ki verseiben olyan gyöngéd, a ki Pozsonyban s aztán katonai korában az olasz földön szakadatlanul szerelmes s állandóan gyöngéd kötelek rabja. Katonának első, boldogtalan házassága után állott; kiváló huszár volt, föl is vitte ezredparancsnokságig. Másodszer már mint katonai házasodott meg. Két házassága közé esett Gazola olasz grófnéval kötött tartósabb viszonya. Ebben a viszonyában, talán mert nem volt legitim szövetség, nyoma sincs a brutalitásnak; az olasz dáma, a mint a fönnmaradt levelei bizonyítják, kifogyhatatlan a nemeslelkű és nagy-szívű lovag dicséretében. Megváltván a katonaságtól, egy ideig egyik falusi jószágán, a Csalóköz aranykertjében rusztikált, nem épen aszketikus módon. Második feleségét — a jámbor, rendes, jó és gondos személyt, gyakran lepte meg váratlanul is nagyobb korbély kompániával, a mely jól tudott falni s fáradhatatlan volt a kocintgatásban. Utóbb a pozsonyi kamaránál tanácsosságot kapott; rászorult a hivatalra mert a katonaság, a vidám élet, a sok jó cimbor, nagyon megdézsmálta az ősi birtok jövedelmét. Öregsége

Husveti illatszerek Borsos Katánál
és alkalmi tárgyak nagyválasztékban ■ Debrecen, Városháza. ■

Erőt és kitartást adj nekünk és különösen azt engedj, hogy ne tántorodjunk el tőled, a ki megmutattad a vértanu halál az örmény szenvedéseit, de azután feltámadtál hogy a küzködő, a meggyötört emberiség előre lássa jutalmát, a mely nem más, mint az üldözött eszme és legyőzött igazság okvetlen bekövetkező — feltámadása!

Könnyeink hulljanak a te véred kicsordulásának nagypéntekén, azután pedig millió és millió ajak hirdesse őszinte szívből meg nem rendülő hittel, hogy — feltámadunk.

NAPI HIREK.

— **Esik eső karikára.** Tegnap még borotvával járt kelt körülöttünk április szélszélves időjárása. A szél volt a borotvája, a melylyel belenyestet az arcunkba. Ma pedig szép langyos esőre virradtunk... „Megér, uram, ez az eső egy milliót!” mondogatja előttünk a szántóvető ember. Megér biz az egy-két milliót, csak aztán ne dézsmálja meg fölöttébb az ég áldásának eredményét... a hadügyi költségvetés!

— **Városok pótadója.** Egy kis statisztika fekszik előttünk, amely arról szól, mekkora ebben az esztendőben a nagyobb magyar városok pótadója. — Ezen adatok szerint 1905 ben a legkisebb pótadót Kecskeméten, a legmagasabbat Kolozsvárt fizetik. Íme a statisztika:

Kecskemét	25	Szabadka	47 és fél
Temesvár	30	Szeged	50
Debrecen	36	Győr	58
Pozsony	38	Arad	60
Kassa	44 és 1/2	Kolozsvár	68

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítenek a t. tagok, hogy húsvéti ünnep napokon a Deák-Ferenc u. templomban az istentiszteletet következő időben fog

kissé rideg volt. Feleségével kibékült, de nem élt együtt és atyafiával sem fért meg jobban, mint hitvestársával. Péter öcsésével, sógorasszonyával, aki igen kardos menyecske lehetett, Tádé unokaöcsésével, a ki ezredes kapitány nagybátyját kardra és pisztolyra hívta ki, szakadatlan csatapatában élt. Nyilván nemcsak benne rakoncátlankodott a középkori oligárka sűrű és erőszakos vére, de atyafiában is. Pöröltek egymás között a törvényszéknek fiskálisai által. Néha azonban megbékültek s ilyenkor lobogott az atyafiságos szeretet. Ezekben az emberekben nem a gyűlölet, nem a rideg szív támasztotta a viszályt; de a rakoncátlan vér, a zabolátlan szenvedély.

S öreg költő, a ki a háboruban szerzett köszvényével vesződött, a ki váltig zsörtölődött, még utolsó éveiben se mondott le a pajkos kalandról, az édes szerelemről. Szerelmes egy Paulina nevű leányba, a kinek kerülő uton ír, a kit suttymban látogat meg. Erről az ősi verőfényről, a melyet nem tudjuk miokból tett titokzatossá, ennél többet nem is tudunk. Kovasét tudunk arról is, hogy elég szép számú verseit mikor írta. Valószínűen nem tartott sokat a muzsájára időtöltés volt az csupán, a magános órák foglalkozása, pihenő a tivornyák s kalandok után. Maga is aranyarkantyus vitéz lett, mint volt az atyja, s magtalanul halt meg 61 éves korában.

Zilahi Kiss Béla.

A tavaszi idényre

kezdődni és pedig. Ma és holnap este fél 7 órakor, holnap csütörtökön és pénteken d. e. 9 órakor és d. u. 4 órakor,

— **Árverés városi földekre.** Debrecen város tulajdonát képező földterületek bérbeadására és megvételére ma, szerdán délelőtt árverést tartanak a városháza közgyűlési termében. Az árverésen Vecsey Imre főjegyző elnököl.

— **A községi iskolaszék ülése.** Debrecen város községi iskolaszéke tegnap d. u. tartott ülést Oláh Károly városi tanácsos elnöke alatt. Az ülésen az iskolaszék tagjai közül számosan jelentek meg és érdemlegés tárgyalás alá vették a tárgysorozat minden pontját. A napirend első tárgya a tanfelügyelő megkeresése volt. A tanfelügyelő a tananyag beosztásnak és az általános és havi óra tervnek jóváhagyására tett előterjesztést. A községi iskolaszék erre nézve úgy határozott, hogy ezentúl a jövő év tanrendjét az előző év júniusában kell beterjeszteni. Ezután véleményezte az iskolaszék Juhász József gazdasági szaktanító azon kérvényét, melyben személyipótlék kiutalását és lakbéremelést kér. A gazdasági ismétlő iskola jövő évi költségvetését jóváhagyták. Majd tudomásul vették, hogy a gazdasági szaktanító az iskola gyakorló telepén a tavaszi szaktanítás a jövő ősszel meg fog kezdődni. Az iskolaszék a tanácsot kereste meg, hogy a tárgyban lépjen érintkezésbe az ev. ref. egyház iskolaszékével. Miután még néhány kisebbbütyvet intéztek el, az ülés véget ért.

— **A képviselőválasztók névjegyzéke.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy a Debrecen országgyűlési képviselő választóinak névjegyzékét összeállította a központi választmány. Az 1906. évre szóló ideiglenes névjegyzék kiigazítva készen van s ezt közszemlére fogják kitenni. Vecsey Imre főjegyző, a központi választmány elnöke a névjegyzék ellen való felszólalásra vonatkozólag a következő hirdetményt adta ki:

Az 1874. évi XXXIII. törvények és az 1899. évi XV. törvények alapján értesítetik Debrecen sz. kir. városnak az országgyűlési képviselőválasztásra jogosult lakosága, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1906. évi ideiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, illetőleg kiigazított; s ezen ideiglenes betűsoros névjegyzék, valamint a kihagyottak névjegyzéke is a város székházánál — a város kiadó hivatalában (földszint 11. számú szoba) — 1905. évi május hó 5. től 25. ig közszemlére kitétetik, hol is reggeli 8—12 óráig e névjegyzékek megtekinthetők; délután 2—6 óráig ugyanott le is másolhatók. Az 1874. évi XXXIII. törvények 44. és 45. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a névjegyzékek ellen felszólalni; a felszólalásokra pedig észrevételt tenni lehet. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvétel, bármely jogtalan felvétel ellen avagy kihagyás miatt felszólalni. A netán beérkező felszólalások folyó évi május 16—25. napjáig a fent említett helyen fognak közszemlére kitétetni. A felszólalásokat mindenki szemlére kitétetni s azokra mindenki, ki az 1874. évi XXXIII. törvények 44. §-a szerint

felszólalni jogosult, írásban észrevételeket nyújthat be.

A felszólalások a névjegyzék közszemlére kitételétől számított 10 nap alatt, vagyis 1905. évi május hó 15-ik napjáig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig 1905. évi május 16-ik napjától kezdve — bezárólag 1905. évi május hó 25. napjáig fogadhatók el.

Ugy a felszólalások, mint a reájuk vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve, a központi választmány elnökéhez írásban adandók be. Egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható, az ellenben észrevétel minden egyes beadványhoz külön külön adandó be.

— **Sajtóhiba igazítás.** Az „Ifjuság”-ról szóló tegnapi színbírálatunkba értelem zavaró sajtóhibák esusztak. Így „prolegelita” helyett olv. „prozelita” s „tornyított” h. olv. „torzított” sat. A közlemény végén levő utolsó előtti mondat pedig így hangzik helyesen: „Szerzőnk meg ezzel is rokonszenvesebbé teszi a magalengyel heccáplánját.”

— **A kis vasut II. perces menetrendje.** A debreceni helyi vasut igazgatósága hozzánk intézett alábbi soraiban őszintén okát adja, hogy miért nem valósíthat meg zavartalanul a kívánatos 11 perces menetrendet. E felvilágosítás és a közönség részéről kétség kívül figyelmet érdemlő sorok im ezek: A nagyrédmű közönség óhajtott kívánásának akartunk eleget tenni új 11 perces menetrendünk életbe lépésével; azonban rajtunk kívül eső váratlan okok miatt nevezetesen, az ujonnan beszerzett motorkocsik némely szervezeti hibák miatt fel mondták a szolgálatot, így nem lévén elegendő járműnk nem tudjuk a menetrendet betartani.

Jelen sorainkban arra kérjük a n. é. közönséget méltóztassék némi elnézése. lenni jelen helyzetünk iránt, a beállott zavart a lehető legrövidebb idő alatt igyekszünk megszüntetni, hogy új menetrendünket mielőbb megtarthassuk. Debreceni Helyi vasut igazgatósága.

— **A zenedei vegyes énekhar tagjai** tisztelettel fölkéretnek, hogy a mai gyakorló órán, a szokott időben, teljes számmal és pontosan sziveskedjenek megjelenni.

— **A szervező bizottság ülése.** Debrecen város szervező bizottsága tegnap kezdte meg több napra terjedő ülését, melyen Domahidy Elemér főispán elnökölt. Az ülésnek a város mérnöki és közegészségi ügye volt a tárgya. Tegnap az ügyeket előterjesztették az előadók és a bizottság tagjai beható vizsgálat alá vették az eddigi szervezetet. A tárgyalás folyamán felmerült a városnál levő vegyes állás kérdése. Itt felvetették az eszmét, hogy ezt az állást a város szüntesse meg és helyezze a városi főorvos hatáskörébe. Az ügyekben nem hoztak határozatot és az ülést ma délután folytatják.

— **Hangverseny.** A Szent Erzsébet egyesület e hó 27-én hangversenyt rendez a Bika szállodában. A hangversenyre serényen folynak az előkészületek. A teljes műsor e napokban fog jelenni. A hangverseny egyik lepkiválóbb fénypontja kétség-telenül Mendelsohn—Bartholdy F. g. moll. zongora concertje (25. mű.) zene kísérettel lesz, melynek első próbáját kedden délután tartották meg. Báró Vay Arnoldné. Miksa grófnő zongorajátéka egyenesen ámulatba ejtette hallgatóit, kik elragadtatással hallották a művészi, remek, úgy technikailag,

MOSKOVITS JOZSEF

uri szabó, Piac-utca 40., keresztépület.

Ugyanott tanuló felvétetik.

szükséges divatöltönyöket és felöltöket a legmodernebb kivitelben készítenek bel- és külföldi szöveteimből. Tisztelettel

mint formailag tökéletes játékát, melyhez a katonazenekar 26 embere valóságos ambícióval és minden ízében kifogástalan játékkal szolgáltatotta a kíséretet. Ilyen klasszikus és a mellett ily dallamos, édes zenéjű remekművet, mely három tételből áll (Cellagro, Cuadennta, Presto.) Debrecenben talán nagyon régen hallották. Hogy ez lesz a körülbelül tíz számból álló hangversenynek utolsó száma, valóságos piéce de resistance. — A többi szám is igen válogatott és nagy művelzetet ígér úgy, hogy magas színvonalon mozgó ritka érdekességű hangversenyre van kilátásunk. — Páholy jegyek már mind elfogytak. Földszintű I. II. és III. rendű ülőhelyek, valamint a kőrszékek és állóhelyek e hó 20-ától kaphatók lesznek Mihalovits J. ur gyógyszer-tárában, Kontsek Géza és Riesz Lipót urak kereskedésében és e hó 27-én este 7 órától a pénztárnál, de csak korlátolt számmal, mert jó részük már elkelt.

— **A legujabb időszámítás.** Az ember néha egész véletlenül sok olyan pompás dolognak jut nyomára, amelyet, ha akarva szeretne megtudni, talán soha sem tudhat meg. A véletlen a legalkalmasabb eszköz a rejtett titkok felderítéséhez. Igen ám, esak-hogy a véletlen is ritkán, kiszámíthatatlan esetben kerül az ember elé. A véletlen folytán jutottunk mi is abba a szerencsés helyzetbe, hogy a legujabb időszámításról vehetünk tudomást. Eddig ugyanis tudtuk, hogy a zsidók, a kínaiak, a keresztények, görög katolikusok stb. más más évezredek számításának, de végeredményében az egy esztendő mindenütt egy és ugyanaz, legfeljebb a hónapok és napok beosztásánál van eltérés. Tulajdonképen nem is arról akarunk mi szólni. — A vallások és nemzetek mellett minálunk például a posta és a vasutis külön időszámítással osztja be a nap 24 óráját. — Napszakokból áll a vasuti nap. Egy napszak 6 óra, négy napszak 24 óra. És most következik az új időszámításnak különös és furesa oldala, a melynek igaztalanságát az utazó közönség sínyli meg. — Egy olvasónk közli velünk, hogy a vasuti állomásokon lévő ruhatár is külön időszámítással kezeli az oda helyezett podgyászokat. Ott ugyanis az a pompás időszámítás divik, hogy kétpere sokszor 48 órának felel meg. Növeztetésen, ha valaki éjjeli 11 óra 59 perckor, amely idő a negyedik napszakba esik, a podgyászát ruhatárba helyezi, hogy az éjjel után 2 óra 40 perckor induló vonathoz kiváltsa, akkor az alig 3 óra időért a podgyász után kétszer 24 órai díjat számítanak. A jámbor utas akarva nem akarva kénytelen az összeget kifizetni. A duplán szedett díjért legfeljebb felvilágosítják, hogy az üzletszabályzat ruhatári időszámítása szerint a 11 óra 59 perc után 12 óra 1 perckor tehát két perc múlva már két napot jelent, mert 12 órakor az egyik nap eltelt és 12 óra után 1 perccel már új nap van. A jámbor utasban pedig önkénytelenül felébred az az érzés, hogy vajjon ezt az időszámítást nem olyan emberek csinálták, a kik lángostort akartak fenni napsugarakból?

— **Debreceni percc.** Közéleg szép husvét ünnepe, himes tojások díszelnek a boltba, a cukrászdák kirakataiban. Örvendetes látvány lenne, de tudja Isten, inkább válik nekünk szomorúságunkra,

mint örömről! A piros tojásba is belekóstolt már a hazai hagyományokkal nem törődő, külföldet majmoló világszellem! Hol vannak a régi jó becsületes piros tojások? Meg van írva, hogy a falusi birtokán ünneplő Deák Ferenc, a haza bölcse, nagy örömmel karcolgatta tele a piros tojásokat. Van-e még igazi piros tojás a magyarok husvét ünnepe? — Boltban vásárolt bécsi árú szorítja ki ezeket is, amelyek talán drágák, de magyaros izlést ugyan nem árulnak el. Még gonoszabbul is jártunk a husvét piros tojással. A kirakatokban, az „anziksz“-oknak nevezett képeslevelezőlapokon ott parádéz a tojásokat őrző, hurocoló, osztogató sőt rémséges gondolat — tojásokon kötő nyulacska! Hát tud valamit a magyar néphagyomány a tojó nyulakról? Dehogyan is tud! A német mese „Osterhaase“-ját csempészte be hozzánk a magyaros érzék nélkül szükölködő, élelmes tületi szellem! A szegény magyar ember nagyokat nézhet a kötős nyulak és sehogysen fejt meg, hogy hol terem az ilyen csodajóság? Alighanem ott, ahol a másik csodaállat, a kétfejű sas! Utoljára még olyan háziasszony is akad, a ki elhiszi, hogy a nyul sikeresen helyettesítheti a jó öreg kötőstykot! Kis-asszonyaim, ne ajándékozzatok nyulat az öntözködő arszlánoknak! Otthon fessétek meg a himes tojást, nagyapó karcolja rá a szívet, a szomorú fűzfát, a remény horgonyát, a mint ez a régi jó magyar időkben is szokás volt! Ne en edjünk semmi tere a jó magyaros szokásokból és ne eresszük tüncpi asztalunkra a germán me-e nyulait, mikor a mi hagyományaink akár husvétkor, akár máskor, mindég különbek a külföld tarka-barka szokásainál!

— **A párbaj ellen.** A párbajozás ellen erős mozgalmat indítottak minden irányban. Hazánkban ennek a szerföltt elterjedt, hol furesa, hol nagyon is komoly mániának a leküzdésére alakult meg az Országos Párbajellenes Szövetség. Csakhogy a párbaj nem küszöbölhető ki másképpen, mint hogyha *mindenki* elítéli, mindenki lemond róla és senki sem tekinti többé a sértett becsület kiigazítására alkalmas eszközhöz. Mert nincsen olyan párbajellenes társaság, a melynek tagjait nem kényszeríthetné az ugynevezett „lovagias“ eljárásra, habár csak hírlapi nyilatkozatokra is, egy egy krakéler, egy-egy goromba fráter. Az első durva szónál, az első tettelegességnél megszűnik a párbajtól való tartózkodás. Így vagyunk az egész társadalommal is. A míg van társadalmi osztály, a melyet kötelez a párbaj-kodeks, addig a többiek is vigan forgatják a kardot és erélyesen durrogatják a pisztolyokai. A párbaj mániájának ilyenénképpen igen erős támasza a katonatisztikar, a mely a *tisztebecsület* ugyszólván a párbajozástól teszi függővé. Hát ezentul itt is változás várható. Pitreich hadügyminiszter, a Párbajellenes Országos Egyesületnek hozzáintézett átiratára azt felelte, hogy „a nem tényleges szolgálatban levő tiszteteknek, hadapródoknak és ezekkel hasonló állásuaknak az Országos Párbajellenes Szövetségbe való belépést megengedi. Ez ugyan még nem minden, de máris valami. Lassan-lassan majd csak kiterjesztik az engedelmet a tényleges szolgálati tisztetekre is. Ha pedig a katonatiszt nem párbajozik minden kicsiségért, csak fog a példa a vigé urakon és a kaszinók tagjain is!

— **Leégett Bocskai vár.** Pocsajról jelentik az ottani Bocskai vár pusztulását. Pocsaj községnek ugyanis évszázados dísz-

a Bocskai vár. Két emeletes hatalmas kastély, emléke a nagy történelmi időknek, bizonyossága a régi idők jeles építkezéseinek. A kastély hatalmas alkotmány több méternyi vastagságú falakkal, tömör összeállításával olyan épület, a melyet alig hogy meg visel az idők évszázados letünése. A hajduk fejedelemének: Bocskai Istvánnak épült a kastély, ez volt a fejedelem főhadiszállása és vára szemben a törökök kismarjai erősségével. Itt tartott a vezér hadi tanácsokat és innen figyelte meg az ellenséges törökök vezéreit. A nevezetes épület a hadjáratok után a Zichy grófok kezére került. Agrólágra örökölték a család utódai, míg nem az új pocsaji földbirtokos, Goldstein Albert vásárolta meg és lakásul rendezte be magának, megőrizvén a vár eredeti formáját. E napokban, éjnek idején, nagy veszedelem érte a kastélyt. A kétemeletes, magas épület padlása kigyuladt és a lángnyelvek ellenálhatlan erővel törtek ki a tetőzetten. Csakhamar talpon volt a község, a tüzoltók fecskendővel igyekeztek volna gátat vetni a pusztulásnak, de a tűz mérséklése lehetetlen volt. A tűzben álló hatalmas épületet nem közeiithették meg, mert a magasból szerte-széjjel repültek a félelmetes recsegéssel letört eserdeparabok és száz méternyire is hullottak le a földre. Az életveszélylyel szemben tehetetlenül néztek az arányaiban nagyszerű, félelmetesen szép tüzet a község lakosai. Órák multával aludtak el a pusztító lángok, a tűz elemészette a tetőzetet, de a hatalmas falakat nem semmisítette meg a veszedelem. A megcsontított kastélynak esodájára jár most az egész környék. A nagy tüzvész okát nem sikerült megállapítani.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Berki István róm. kath. 15 éves, Sipos Erzsébet ev. ref. 4 éves Májovi István róm. kath. 2 hónapos, Stekli Adolf r. kath. 59 éves, Tóth Bálintné ev. ref. 73 éves.

— **Megvásárolta a saját lovát.** A végett fáradt be a debreceni vásárra Hegedüs Imre hajduböszörményi parasztgazda, hogy egy lova lett volna, melyen tul akart adni. Ki is állott vele jókor reggel a lóvásárra, szép mutatásra megtakarította a jószágot, de mert vevő csak úgy kutyafutásban nem akadt és a kint való álldogálásban nagyon átjárta tagjait az ájer, hát benézett egy kis sziv-erősítőre a közeli kocsmába, addig is kikötötte a lovat egy a kocsmá előtti fához, ahonnan ügyelhetett reá. Hanem oda bent az ital nagyon jól esett és bizony a szeme azonközben letévedt az állatról. Így történt aztán, hogy egyszerre csak azt vette észre, hogy az eltűnt. Elbusultan indult szétnézni a vásárra, hogy hátha valahol rá találna, mikor bandukoltában egy helyen nagy csoportosulás vonta magára figyelmét. Elszontyolodva oda ballagott és egyszerre felderült az ábrázata. A csoportosulást négy atyafi idézte elő, akik nagy lármával és böbeszédűséggel kinálgattak egy lovat megvételre, melyben Hegedüs Imre a sajátját ismerte fel. De nem árulta el magát, hanem egy kis furfangot eszelt ki. Oda furakodott a kupeczekhez és alkudozni kezdett velük a saját lovára. Szerencsésen meg is kötötte velük az alkut, miután elindultak a passzus átírására. Hanem ott már egy kis eltérés támadt közöttük. Az

Legszebb férfi divat ingek
készen és mérték szerint

2 forinttól 2
feljebb

PEKETÉNÉL.

igazi tulajdonos ugyanis azt hitte, hogy a lőkötőknek nincsen a lóról járlatuk, ebben a feltevésében azonban csalódott, mert azok bizony fel voltak azzal szerelve. Mikor aztán látta, hogy a dolognak a fele se tréfa előállt a lóról szóló maga hiteles bizonyítványával. Ezt látva az atyafiak mentegőzni kezdtek, hogy ők csak tréfáltak, amit azonban sem a lőtulajdonos, sem a törvény emberei nem hittek el nekik és a feljelentést megtették ellenük a csendőrségen.

— **Rablótamadás.** Németh Mátyás Hunyadi utca végén levő vendéglőjében idogált Takács György beszörményi lakos tegnap este. A vásárra jött Debrecenbe és éppen azon tanakodott, hogy hol találhatna alkalmas éjjeli szállásra, mikor melléje telepedett egy ismeretlen fiatal ember, akivel bizalmas beszélgetésbe elegyedett. Beszéd közben a szállásról is szó esett és az idegen nagy készségesen felajánlotta neki, hogy aludjék nála. Lebeszélte, hogy minek adna ki pénzt, ha nem muszáj. Miután pedig már jó későre járt az idő, hát el is indultak, mert a felajánlott szállás bizony nagyon messze volt, kin: a Boldogkertben. A Gilányi-laktanya körül haladhattak, mikor az ismeretlen hirtelen rátámadt, földreperverte és elvette nála levő 72 korona pénzét. A kirabolt ember az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnél, mely tegnap már kézre is kerítette a tettest Pap Sándor csavargó suhanc személyében, aki ellen az eljárást nyomban megindították.

— **Ellopott szárnyasok.** Bánatos arccal állított be tegnap délután a rendőrségre Bánossi Antalné Rákóczi utca 45. szám alatti lakos és keserves panaszok között adta elő, hogy tegnapelőtt éjjel valami istentől elrugaszkodott gonosztevő 8 ártatlan tyukjától megfosztotta. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **A nagyvárad munkás sztrájk.** A nagyvárad munkások bérmozgalma még mindig tart. Bár maguk a sztrájkolók illetve azoknak többsége ellene van a sztrájknak és a legnagyobb elkéséssel kel ki a szocialista agitátorok ellen, akik igazgatásaikkal szinte belehajszolták a őket a bérhareba. A józan gondolkodású munkások ugyanis semmi okot sem látunk a munka abban hagyására, de még sem mernek dolgozni, mert a sztrájk hívei fenyegetéssel riasztják el őket a munkától. Maguk az igazgatók is belátták, hogy tovább nem bolondíthatják a népet és mindenféle ígérekkel igyekeznek megnyugtatni a békétlenkedőket. Vasárnap is nagyon izgatott volt a hangulat a sztrájtanyán azok, akik, a harcok ellene vannak követelték, hogy szüntessék be az oktalan sztrájkot Garbai Sándor budapesti szocialista agitátor csak nehezen tudta lecsillapítani őket és azt ígérte nekik, hogy 24 óra elfolyása miatt véget ér a sztrájk még pedig a munkások győzelmével. Mozgalom indult meg iránt, hogy az országos szakszervezet és a földmivelők önképző egylete egybeolvadjon. A két szakszervelet ugyanis állandó ellenségeskedésben áll egymással és azt hiszik hogy az egybeolvadás után helyre áll a munkások békéje. A földmivelők munkások azonban ellene vannak a tervnek és így aligha lesz belőle valami.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujjfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabtatban.

— **Kakukkos órák** díszes faragással 10—16 koronáig jótállással Horváth óraművesnél. (Hatvan-utca 21.) Javitásor egész olcsón jótállással.

— **x Naponta friss érkezési tea és főző vaj.** Kertész Sándor fűszerkereskedésében Kossuth utca.

— **x Alkalmi vétel folytán:** 55 krajcártól kezdve kaphatók jó minőségű fiu kalapok és 85 krajcártól kezdve kaphatók jó minőségű férfi kalapok, ingek, nyakkendők, sétabotok, gyermekjátékok és számtalan cikkek fél áron; Miklósné és Társa bazarüzletében, nagytőzsde mellett.

— **x Husvéti öntözők, tojások** finom illatszerek és legszebb ajándék tárgyak beszerzésére előnyösen ajánljuk **Mentze Henrik** újdonságok áruházat.

— **x Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvú** gyógyszerészernél.

— **x PRIMA hízalt c-kortorma** 1 kiló 28 kr., Pergetett akácmező 1 kiló 70 kr. David Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-u. sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számszámra jótányos árban. — „Tutti frutti” vegyes gyümölcs iz. 1 kiló 55 kr. Telef. n. 315 sz.

— **x Kiadó lakás.** Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt Értekezhetni David Zoltán üzletében Eötvös-utca 11.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Pofon a tragédiában.

— Jelenet a járásbiróságnál. —

A bíró konstataulta, hogy a tárgyalásra beidézett felek együtt vannak és megnyitotta a tárgyalást.

— Hogy hívják?

— Bicske Izor.

— Született?

— Nohát nem születtem?

— Azt kérdem hol született?

— Szamosújvár és Mária-Nostra között.

— Nem értem.

— Pedig érthető tekintetes bíró ur. Az anyám, kinek emléke nagyon szent előttem, szuronyos örök között szült engem akkoron, mikor e két város egyikéből a másikba szállításították.

— Mikor született?

— Régen, talán igaz se volt.

— Ne vicceljen itt kérem.

— Huszonhat év roskadó sulya van vállamon.

— Mi a foglalkozása?

— Ostortfonok napsugarakból.

— Mit csinál?

— Oh bíró ur, mélt'ztassék megérteni én költő vagyok és dráma író.

— Tudja mivel van vadolva?

— Düljön reám az iparesarnok, ha tudom.

— Figyelmeztetem ismét, hogy a bíróság nem Kakas Márton.

— Hát mondtam én ezt?

— A feljelentés szerint Ön a panaszos Vigyor Manót a Török császár nevű kávéházban összepofozta. Igaz ez?

— No hát nem igaz? Mi türes tagadás tekintetes bíró ur én bemocsoltam ke-

zetemet panaszos arcán. Pedig nem volt reá méltó.

— Ne sértesse itt a panaszost.

— Távol áll tőlem bíró ur. Nemes lelkemből feltörő bus panaszaim tárom Ön elé bíró ur, de sérteni oh nem tudok.

— Mit beszél itt oly fellengősen ez nem szinpad.

— Fellengős volna bevezédem vajjon? Tagadni ezt nincs okom.

— No hát kérem mi lesz már. Elmondja végre, hogy miért ütötte meg a panaszost?

— El én, de csak egyszer. Mert szót vesztegetni e barbár nem érdemi meg. Mint mondám drámairó vagyok. Fejem zug, kavargok a nagy alkotásoktól.

— Hagyjuk ezt kérem. Térjen a dologra.

— Már rajta is vagyok. Esmém órási tömegéből kiválaszték egyet s így szólék e barbárhoz, ki mohón szüresölé kávéját a török császár márvány asztalán. Ime e tárgy mely megírásra vár, alkossunk belőle darabot. Panaszos elfogadta indítványomat és neki ültünk a dráma megírásához. Nem is dráma volt az, hanem tragédia, sötét megrázó tragédia, melyet más nem irt csak Csekszipir. Boosánat, hogy még a darab részleteire is nézve nyilatkozatot teszek, de ez szorossan összefügg a tárgyalás alapját képző papokkal. A darabban 9 főszerep volt, tizen-négy elsőrangú mellékszerep és 11 más szerep. A harmadik felvonásig szerencsésen eljutottunk panaszossal. Ott a végjelenet megírása okozta a darab és az ő vesztét. — A nagy jelenetben Leokádia és Nikodém szerelmet vallanak egymásnak.

A panaszos (közbe kiált): Csak Leokádia!

A vádlott: Nikodém, ha mondom. Elég az hozzá, hogy a felvonást úgy akartam befejezni, hogy Leokádia egy mérhetetlen pofonnal ad fordulatot a hősnék és a darabnak. Ezen vesztünk össze. Én azt vitattam, hogy Leokádia adja a pofont, panaszos szerző társam pedig Nikodémet akarta előtérbe előtérbe hozni. Vitatni kezdtük a dolgot. Ő azt tanácsolta, hogy a kérdés megoldását bízzuk Prém Józsefre, én azt mondtam menjünk Ábrányi Emilhez. — A sok szónak lett a vége, hogy sem a hős, sem a hősnő nem kapott pofont, hanem szerzőtársam. És ezzel a darab sorsát is megpecsételtem. — Pedig micsoda darab, micsoda jelenetek, micsoda versek, micsoda jambuszó, micsoda szerepek! . . .

A bíró: Elég, ne tovább. A pofont tehát beismeri.

— No hát nem ismerem be.

— Kibékülnek?

— Soha, soha.

— Ekkor kihirdetem az ítéletet, amely szerint Önt 30 korona pénzbüntetésre ítélem.

— Bíró ur, téved, ha azt hiszi, hogy nem felebbezek.

— assa —

MERKLER SOMA

A nálam vásárolt

ernyőkért

2 évi jótállás az elszakadásért.

kizárólagos nap- és esőernyő gyára és raktára Debrecen, Piac-u. 50 sz., a Miklós-utcával szemben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Április 19. Szerdán: Ugyanaz. Vigjáték.
 Április 20. Csütörtökön: Ugyanaz. Vigjáték.
 Április 21. Pénteken: Nincs előadás.
 Április 22. Szombaton: Nincs előadás.
 Április 23. Vasárnap d. u. Nebántsvirág. Daljáték. Este: Kuruc Feja Dávid Színmű.
 Április 24. Hétfőn: d. u. Hófehérke. Tündérrege. Este: Lotti ezredesei. Daljáték.

TAVIRATOK.

Udvari gyász.

Bécs, április 18. Henrik bourboni hercegért április 20-ától kezdődő nyolc napos udvari gyászt rendeltek el.

A horvátok és a felirat.

Zágráb, ápr. 17. Mazzura dr. cikkelyt ír a felirati javaslatról, a melyben kifejti, hogy a képviselőház többségének a felirati bizottság megválasztásakor a horvát képviselőket pretereálnia nem szabad, mert evvel az állami közösség, a melyet az 1868-ik évi XXX. tc. határozottan megállapít, nem tartanék be és megsértetnék az országgyűlés közönsége. Elítéli a magyar hadsereg kitételét, mert ezen Magyarország hadserege és nem Szent István koronája országainak hadserege érthető. A magyar nyelv behozatalával nem keletkezik sérelem Horvátországra, mert az a horvát gravamen, hogy a horvát nyelv vezetendő be Horvátországnak nincsen oka a magyar sérelem védelmére, mert nem hivatott magyarosító agitációra. Ezért elítéli néhány radikális horvát lap magatartását, a kik e kérdésben összetűztek. Dicséri, hogy külön horvát képviselő-klub alakul, mert a magyar sérelmek nem mindig azonosak a horvátokkal és csak az önálló klub mutat hat mértékadó helyen rá az ilyen tárgyakra.

Husvét az udvarnál.

Budapest, ápr. 18. József Ágost kir. herceg és neje, Augusztia kir. hercegnő holnap Bécsbe utaznak, hol a nagyhetet töltik. Zichy Erzsébet grófnő, Augusztia királyi hercegnő udvarhölgye férjhez megy és így állásából távozik. Helyébe Wimffen grófnő lép, mint a főhercegnő kamarai előjárónője.

A japán—orosz háboru.

London, április 18. A Daily Mail singaporei távirata szerint az ideérkezett Prinz Heinrich nevű gőzös azt jelenti, hogy az orosz hajók, a melyeket a Kamramból látott, a Dimitrij Donszkoly és a Rion, melyek mint kutatóhajók működnek az öböl előtt. Egy vontatóhajó a szeneshajókat a hadihajók mellé huzta, melyek szemet vettek fel. A hajók számos bárkában élelmiszert is kap.

London, április 18. A Maily Telegraph jelenti Tokióból: Vasárnap itt arról volt szó, hogy balti hajókat adó vannak. Őt szeneshajó egy Hongkongtól öt mértföldnyire lévő szigetnél horgonyoz. Ugyanez a lap azt jelenti Sanghaiból, hogy a japánok kihirdették, hogy Gensannál védelmi vonal van és hogy a japánoknak a kikötők közelében nem

szabad öt esomó sebességnél nagyobb haladniok.

Hongkong, ápr. 18. Az ideérkezett North Anglia pénteken késő este Bombay Reef magasságán erős cirkálójóhadat látott meg, a mely dél felé tartott és fényezőit nagyban használta, azonban a North Anglia nem tudta megállapítani, hogy japán vagy orosz cirkálók voltak-e.

Az olasz vasuti sztrájk.

Róma, ápr. 18. A reggeli lapok megállapítják, hogy a sztrájk teljes kudarccal végződött és örülnek a józan ész diadalán. A közlekedő vonatok száma az összes vonalok szaporodik. Fűtőket és egyéb munkatartókat ujjonnan állítottak be. Éjjeli táviratok azt jelentik, hogy a vonatok forgalmát egész Olaszországban legkisebb zavar nélkül fenntartották. A firenzei polgármester gyűjtést kezdeményezett ama vasuti munkások javára, akik nem csatlakoztak a sztrájkhoz.

Balkáni zavargások.

Szofia, ápr. 18. A lakosság még mindig izgatott a zaholicánii vérfürdő miatt. A vidéken népgyűléseket tartanak, a melyeken tiltakoznak a kegyetlenkedések miatt és az a kormányt felszólítják, hogy tegyen erőlyes lépéseket a macedónok és bolgárok védelmére. A hivatalos lap a vérfürdőt a török diplomácia rovására írja és keményen vádolja a portát, hogy a szerb és görög bandáknak a bolgár elemmel szemben való támogatásával elősegíti a keresztény nemzetiségnek egymással folytatott megsemmisítő harcát.

A svéd vasutasok mozgalma.

Stockholm, ápr. 19. Stockholm és vidékének vasuti alkalmazottai tegnap este tiltakozó gyűlést tartottak a sztrájk törvény javaslat ellen és felszólítják a vasutiakat, hogy csatlakozzanak a többi munkáshoz a kormány osztálypolitikája ellen folytatott harcban. Meleghangu résztvevő táviratot intéztek a sztájkoló olasz vasutasokhoz.

Lengyel munkások forrongása.

Budapest, április 18. Lembergől táviratozzák, hogy az összes szocialista szervezetek elhatározták az általános sztrájkot. Május elsején egész Orosz Lengyelországban beszüntetik a munkát és proklamálni fogják a sztrájkot. Véres tüntetésektől tartanak s ezért a hatóságok minden intézkedést megtettek a mozgalom elnyomására.

Ongyilkos tanár.

Fiume, április 18. Az idevaló Európa szállodában ma Hotyka Rikárd főgymnáziumi tanár, ki Abbáziából érkezett meg, agyonlőtte magát. Hotyka levelet hagyott hátra, a melyben gyógyíthatatlan betegségét jelölé meg az öngyilkosság okául.

Az osztályorsjáték huzása.

Budapest, április 18. Az osztályorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyermények huzták ki:

400.000 koronát nyert! 46965.
 5000 koronát nyertek: 15118 26545 35235.
 2000 koronát nyertek: 1246 24145 26523 27874 32512 33799 35437 38883 21393 43106 44319 45656 47646 51279 52095 53798 101890 42819 72267 79590 91370.
 1000 koronát nyertek 15796 13887 13887 21089 21365 21765 23838 34893 39603 42915

43630 54496 55556 57155 63057 68656 70588 78468 84937 90783 90828 92627 97914 98360 102173 102453 105519.

Budapesti gabonaüzösde.

(Déli zárlat.)

Budapest, ápril. 18.

Buzakinál mérséklte, vételkedv esékely. Bágyadt irányzat mellett 10,000 métermázta került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonajeműk tartottak. Idő esős.

Buza áprilisra	17.44—46.
" májusra	17.40—42.
" októberre	16.44—46.
Rozs áprilisra	14.40—42.
" októberre	13.32—34.
Zab áprilisra	13.84—86.
" októberre	11.70—72.
Tengeri májusra	14.84—86.
" júliusra	14.44—46.
Repce augusztusra	23.50—70.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Háromszoros halálos ítélet. Budapestről jelentik, hogy a kir. kuria tegnapi ülésén a békésgyulai esküdtbírósa által hozott háromszoros halálos ítéletet megerősítette. Még a múlt évben történt ugyanis, hogy Fehér András 22 éves napszámos rábeszélte Popovics János és Dumbara Simon társait, hogy Fehér András 82 éves dugzagdag földmivest meggyilkolják és kirabolják. Tervüket végre is hajtották. Fehér Andrást kegyetlenül megölték és összes értékeit megfosztották. A békésgyulai kir. törvényszék esküdtei büntésnek mondták ki a gyilkosokat. A gyulai törvényszék halálos ítéletét a kuria is megerősítette.

§ Verekedő házaspár. Örökös háboruságban élt a feleségével Szücs Sándor hajdubagosi lakos. A családi perpatvar mindennapos volt náluk, amit legtöbb alkalommal Szücs anyósa idézett elő, a ki együtt lakott velük. A múlt év szeptember hó 8-án is összekülömbözött egymással a házaspár. A feldühödött férj neki támadt feleségének és kegyetlenül elverte, úgy hogy az hetekig az ágyat nyomta. Az anyja biztatására az asszony annak idején ezért a tettéért bepanaszolta férjét a bíróságnál. A kir. törvényszék elé került az ügy. Tegnapi tartották meg a tárgyalást. A vádlott részben tagadta tettét és azzal védekezett, hogy neje ingerelte. A törvényszék csupán csak 8 napi fogságra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte a verekedő férjet. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett.

Igen nagy értéke van
 a Rohitsi Tó-pel-forrásvíznek
 és a Syria forrásvíznek, akár
 csak a Karlsbadnak, erről a
 leírás ingyen megküldik a
 kezelőség által.
 Kapjátó: Budapest, Bathori-u. 8. szám.
 Hoffmann Józsefnél.

A Lamprecht-féle hirneves
sütődében:

Husvét ünnepek

alkalmára megrendelhető **Sima kalács, Diós, mákos patkó, kuglóf**, mely tisztán és finoman készül. Liszt, vaj, tej naponta friss kapható **jutányos árban** számítva.

Kérve szíves pártfogását az igen tisztelt közönségtől

Schneider Mihály

sütőmester,

Piac-utca 62-ik szám.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet megnyilt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hőmérsék, alak és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredménytel al-
kalmazhatjuk.

Általában a vizgyógymód edzőleg, életfőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásoltatása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki a hidegvizgyógymód alól.

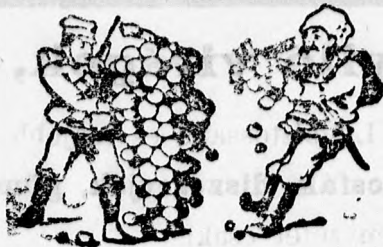
A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyarapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erőt felélénkíti és a lassan működő szerveket felfrissíti:

Eredménytel alkalmazható tehát a vizgyógymód és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengüléseknél.
2. Erősödési és edzési szempontból, a légző szerveknek hurutos állapotra való hajlamánál.
3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérszegénység, sápkór, kövérség köszvény, görvélkór, cukorvizelésnél.
4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.
5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás és aranyeres bántalmaknál.
6. Rheuma és idegfájdalmaknál.
7. Az idegrendszer megbetegedéseinek a neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségeinél: mint fejfájás, szédülés, fejnemű, levertség, szellemi és testi kimerültség álmatlanság, Asthma, ideges szívbántalmak, a gyomorbél- és nemi-szervek neurastheniájánál, Hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, gör-
csés és hűdéses állapotoknál.

Anagyerdői hidegvizgyógyintézet modern és célszerű berendezése, tiszte és kitűnő puha vize fölötté alkalmas tényezők a vizeurának sikeres használatára. Fővárosi szakértői személynél végzi a teendőket, az árak mérsékeltek. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyitva férfiaknak d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek d. e. 9 óráig d. u. 5 óráig.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
men fedezi

— 2. — **Küköllőmenti**
Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küköllőmegy
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. —Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

PLOMBUS. New-York. 104. E. Str 106 !

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás ! ! ! !
odvas fog ! ! !
büzös-száj ! ! !

Fenti betegségeknek előidézői két ségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek haziszert, mely az amerikai élelmesség neto vábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

Plombus“ szétküldés Pásztó Heves-megye.

A husvétünnepre igen nagy választéku

Cukor. selyem és plüs tojások

a legszebb és legizletesebb kiállításban megérkeztek kaphatók.

Megtöltéshez ajánlom saját gyártmányu finom cukorkáimat.

Diós- és mákos patkó.

Mindenféle cukorka különlegességek.

Tisztelettel

Riesz Lipót

cukrász.

Piac-utca 7 szám. alatti fiók üzletünket (Vecsey-ház.)

május 1-én teljesen feloszlatjuk,

Lovass és Ladányi
féle

csődtömegből

visszamaradt árukat u. m.

női-ruhakelmék, mosó-árak,

selymek vásznak, ágyterítők

függönyök, fűzők, szallagok

Csipkék, stb. stb.

becsáron alól kiarusítjuk.

Donogán és

Somossy

állandó főüzlete
Kistemplom-bazár.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált **Dr. Lengyel frigyese**

Nyirfa-Balzsam

piperecikket hátérbe szoritani, ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített borszeplőtisztelt bírnak. Azon tulajdonsággal bír hogy általa a felső bőrreteg lassankint lehámlik és az így módon tisztított bőr alatt levő réteg üde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindennemű kiütés, szepő, folt, vörösség és anyajegy az arckedők és himlőhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arcszín friss és élénk színezetet nyer.

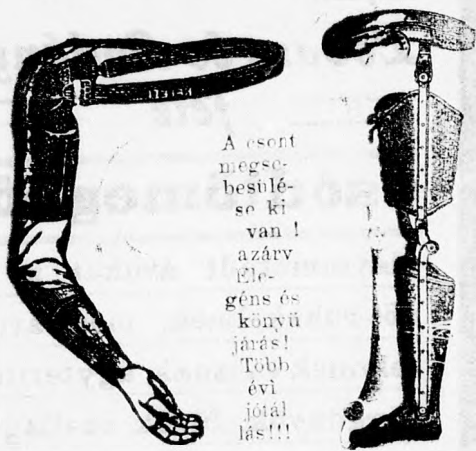

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona. **Dr. Lengyel féle benzoe-szapan** darabonként 120 és 70 fillér. Ezen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. **Raktáron** az összes nagyobb gyógyszerárakban, gyógyanyagkereskedésekben és illatszertárakban továbbá a főraktárban.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban **Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26** valamint a „NÁNDOR” gyógyszerárakban **Váci-körút.**

Amputáltak!

A Keleti-féle műlábak és műkezek a legújabbak és legtökéletesebbek!

A eszt megsebesülése ki van! az árnyék és könnyű járás! Több évi jótalás!!!

Keleti J. orthopaediai műintézete jóállás és legolcsóbb gyári árak mellett készít:

műlábakat és műkezeket a legtökéletesebb technikai kivitelben!!!!

Ferdenőttek

részére műfüzőket és egyonstartókat járó és támgépeket stb. a chirurgia legmodernebb elvei szerint!

Kevésbé vagyonosak nagy árendményben részesülnek!

Bedegtető kocsik

rokkantak és lábadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket

Keleti J. orvos-sebészeti műszergyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Nyiló virágok, csokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb **vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat** és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben

Olcó ár és pontos szállítás biztosítottatik.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a „KIADÓHIVATALBAN.”

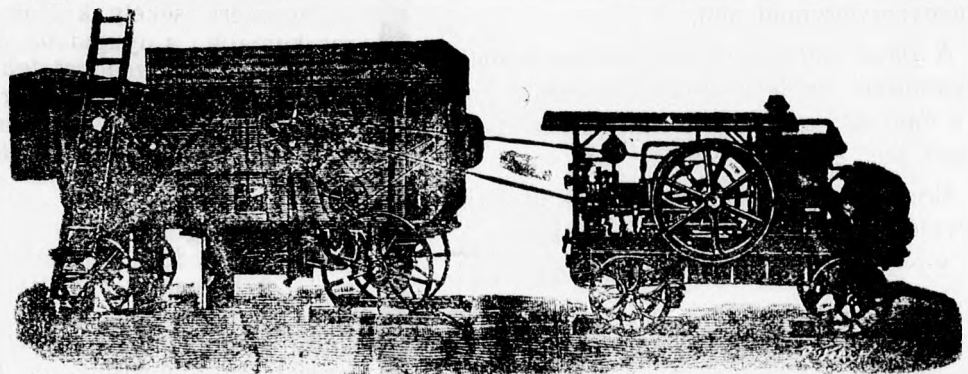
„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság **SZOMBATHELY.**
Raktár: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Új hengerszékek minden e szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Különlegesség

Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású borsajtók.

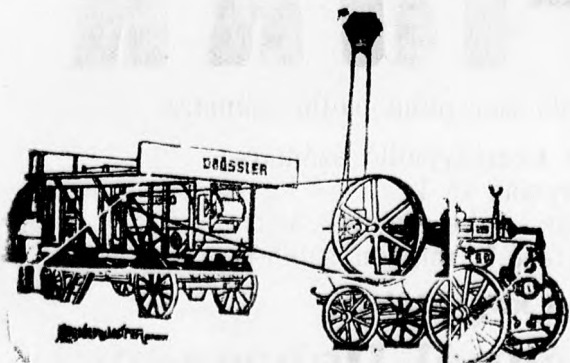
Osborne D. M.-féle

világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra ingyen és bérmentve külön kölcsönvetést ingyen.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár VI. Váci körút 59. **Budapest.**

Magánjárákat, gőzmozdonyokat, gőzcséplő-gépeket, gőzeke-készleteket, vetőgépeket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malom berendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolidkivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlással és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok.

Képviselek kerestetnek